

Regeringskansliet, Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om översyn av systemet för avgifter för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken

Er beteckning: M2020/02050

Synpunkter

Länsstyrelsen i Stockholms län har fått möjlighet att ta del av samt yttra sig över Stadskontorets och Naturvårdsverket förslag till förändringar i systemet avseende avgifter för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken enligt förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT).

Länsstyrelsen är i huvudsak positiv till de förändringar som föreslås med följande undantag:

- För ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § miljöbalken föreslås 50% av ansökningsavgiften, dock högst 150 000 kronor. Det innebär mellan 37,5 – 150 timmar för handläggning av ett sådant ärende. I många fall erfordras en längre handläggningstid vilket kan resultera i att full kostnadstäckning inte uppnås.
- Länsstyrelsen delar inte Stadskontoret uppfattning om att intäkterna för tillsyn enligt miljöbalken även fortsättningsvis ska tillfalla staten och anser att det finns skäl att vidare utreda möjligheten för länsstyrelserna att behålla intäkterna.

Miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen är positiva till Naturvårdsverket och Stadskontoret förslag att systemet avseende den årliga avgiften för miljöfarliga A-och B-verksamheter görs om så att det även framöver tas ut en avgift för tillsyn men att den årliga, idag integrerade avgiften för prövning separeras.

Länsstyrelsen är även positiv till att det istället för en årlig prövningsavgift införs en ansökningsavgift. Länsstyrelsen anser emellertid att ansökningsavgiften för ändringstillstånd enligt 16 kap. 2§ miljöbalken i flera fall kan bli för låg, som lägst 37 500 kronor, vilket motsvarar en handläggningstid på 37,5 timmar och som högst 150 000 kronor vilket motsvarar en handläggningstid på 150 timmar.

Länsstyrelsen erfarenhet är att även en prövning inom ramen för ett befintligt tillstånd kan vara omfattande och tidskrävande. Det finns

därmed en stor risk att en full kostnadstäckning inte uppnås och Länsstyrelsen vill därför framföra vikten av att utreda avgiften för ändringstillstånd ytterligare. Eftersom det även finns förslag på att förenkla för verksamhetsutövare att ansöka om ändringstillstånd (SOU 2022:33 – Om prövning och omprövning – en del av den gröna omställningen M2022/01389) istället för att ompröva verksamheten finns det en risk för en ökning av den typen av ärenden framöver. Det föreslagna systemet för avgift för befintliga verksamheter riskerar då att bli underfinansierat.

Områdesskydd

Länsstyrelsen är positiv till att Naturvårdsverket föreslår att inte höja dagens avgift för prövning av dispens från generellt biotopskydd. Här delar Länsstyrelsen Naturvårdsverkets konsekvensanalys om att höjd avgift riskerar att leda till att åtgärder utförs utan att dispens sökes. Vi anser dock att denna konsekvensanalys även är tillämplig för skogsbruksåtgärder som bedöms kräva tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. I en del fall bedöms skogsbruk utanför men i nära anslutning till Natura 2000-områden innebära en sådan påverkan på miljön som kräver tillstånd, men där skogsbruket är möjligt att fortsatt bedrivs om exempelvis en skyddszon mot Natura 2000-området sparas. Det finns en risk att införandet av en avgift för denna typ av åtgärder riskerar till att åtgärder utförs utan att dispens söks. Länsstyrelsen noterar att Naturvårdsverket föreslår att Naturvårdsverket ska uppdatera sin vägledning om nedsättning av avgift vid prövning och ser att tydlig vägledning kring just denna fråga även kan vara en möjlig väg framåt för att förhindra att avverkning sker utan att tillstånd sökes.

Naturvårdsverket åtar sig att närmare utreda förutsättningar och lämpligheten att införa avgifter kopplade till handläggningen av anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen vill framföra att anmälningsförfarandet bör likställas med förebyggande tillsyn som gynnar naturmiljön, men även indirekt leder till färre tillsynsärenden för länsstyrelserna. Att anmälningar görs innan åtgärder utförs är därmed positivt. Länsstyrelsen ser en risk i att införandet av en avgift för hanteringen av anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken skulle innebära att flera åtgärder utförs utan att föregående anmälan.

Disponering av länsstyrelsernas avgiftsintäkter

Länsstyrelsen anser att länsstyrelserna ska få behålla intäkterna för tillsyn för att på ett bättre sätt kunna planera samt möta behoven av tillsyn. Länsstyrelsen ser årligen över behovet av tillsyn enligt miljöbalken. Enligt de senaste års behovsutredningar (åren 2020-2022) har behovet för tillsyn enligt miljöbalken överstigit de resurser som finns

utrymme för enligt tillsynsplanen med cirka 30%. Genom att få behålla intäkterna för tillsyn skulle behovet av tillsyn kunna mötas på ett effektivare sätt. Länsstyrelsen anser därför att frågan kring specialdestination för tillsynsavgifter enligt miljöbalken bör utredas vidare.

Stadskontoret uppger i sin utredning att om länsstyrelserna ska få behålla intäkterna för tillsyn behöver den årliga avgiften öka markant. Det framgår dock inte med hur många procent den årliga avgiften skulle behöva höjas för att möta tillsynsbehovet. Detta bör därför utredas vidare.

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen vill även påtala behovet av att se över 8 kap. 1 § FAPT avseende avgift för kungörelser av ansökningar vid miljöprövningsdelegationen. Enligt 8 kap. 1-1a §§ förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken så ska sökanden stå för kostnader för bland annat kungörelser av ansökningar vid miljöprövningsdelegationens prövning av miljöfarliga verksamheter. Sökanden ska även stå för kostnader för kungörelse av beslut vid en sådan prövning om det har ingått en specifik miljöbedömning. Vid andra typer av tillståndsbeslut som behöver kungöras får emellertid Länsstyrelsen själva bära denna kostnad. Detta kan exempelvis röra sig om tillståndsbeslut där det inte har krävts en specifik miljöbedömning, beslut om villkorsändringar, beslut om ändringstillstånd.

Länsstyrelsen föreslår därför att den aktuella förordningen ändras på så sätt att sökanden alltid ska ersätta Länsstyrelsens kostnader för kungörelser vid prövning av ärenden enligt 9 kap. miljöbalken.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding med miljöhandläggare Berfin Kassibrahim som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljödirektören Johanna Lindgren och tf avdelningschef för rättsavdelningen Helen Munkner medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.